

2021-03-31

Till

Kommunstyrelsen
Barn- och utbildningsnämnden
Socialnämnden
Västra Mälardalens överförmyndarnämnd

För kännedom
Kommunfullmäktige

Grundläggande granskning 2020

Kommunallagen (KL 12 kap 1 §) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Frågor har översänts elektroniskt till varje ordinarie ledamot i och Kommunstyrelsen och nämnderna. Frågorna har besvarats enskilt av varje ordinarie ledamot. Vid mötet med styrelsen och nämnderna har en genomgång gjorts av svaren. De förtroendevalda revisorerna har genomfört dessa möten tillsammans med KPMG.

Enkät och möte med kommunstyrelsen och nämnderna genomfördes under november-december 2020 vilket innebär att den information och de synpunkter som framfördes då kan ha förändrats vid tidpunkten för avlämnande för denna rapport.

Då Köpings kommun är värdkommun för Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd är det Köping kommuns revisorer som har haft huvudansvaret för att genomföra den grundläggande granskningen av nämnden vilket gör att den inte genomförts på samma sätt som övriga nämnder. Vid mötet med nämnden har även revisorer från Kungsörs kommun varit med.

Vår sammanfattande bedömning är att Kommunstyrelsen och Socialnämnden inte har en tillfredsställande målstyrning då målen i många fall är otydliga och det finns inga målvärden som gör att det går att bedöma måluppfyllelsen.

Inom Barn- och utbildningsnämnden är målen, med ett undantag, tydliga och det finns en tydlig bedömning om målen är uppfyllda. Vi ser dock allvarligt på att målet avseende kunskapsresultaten i skolan inte uppnås då resultaten redan 2019 låg på en mycket lång i nivå.

Vi anser vidare att internkontrollen behöver stärkas så att det på ett tydligt sätt går att utläsa resultatet av internkontrollen.

Vi rekommenderar Kommunstyrelsen och Socialnämnden att:

- utforma styrelsens/nämndens mål så att det går att utläsa vad som ska uppnås för att nå måluppfyllelse samt vid uppföljning av målen göra en tydlig bedömning av om målen är uppfyllda.

Vi rekommenderar Kommunstyrelsen att:

- inom ramen för uppsiktsplikten även följa upp internkontrollen inom Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd.
- göra en bedömning av internkontrollarbetet bedrivs på ett tillfredsställande sätt i kommunen.
- ta fram gemensamma mallar för hur internkontrollerna ska utformas och återrapporteras så att det blir tydligt vad som kontrolleras, hur det ska kontrolleras samt resultatet av kontrollerna.

I den bifogade rapporten redogörs för vad som framkommit vid skriftliga svar, möten med kommunstyrelse och nämnder samt övriga noteringar som revisorerna gjort. Kommunrevisionen översänder här rapporten för kännedom till kommunstyrelse, nämnder och fullmäktige.

Kommunrevisionen emotser svar senast 2021-05-31 på vilka konkreta åtgärder Kommunstyrelsen och nämnderna har för avsikt att vidta med anledning av ovanstående synpunkter vad som för övrigt redovisas i rapporten. Vi vill också att det i svaret redogörs för en tidsplan för när åtgärderna kommer att genomföras.

Svaren ska översändas till samtliga förtroendevalda revisorer samt till Karin Helin Lindkvist, KPMG, e:post karin.helin-lindkvist@kpmg.se. Svaret ska även översändas till kommunfullmäktige.

För kommunrevisionen i Kungsörs kommun 2021-03-31

DocuSigned by:

8B99EFCF31D2491...
Håkan Sundström
revisionsordförande

Grundläggande granskning

Rapport

Kungsörs kommun

KPMG AB

2021-03-25

Antal sidor 22

Antal bilagor 1

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfråga	3
2.2	Avgränsningar	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd/styrelse	3
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	3
2.6	Metod	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Kommunstyrelsen	5
3.2	Barn- och utbildningsnämnden	10
3.3	Socialnämnden	15
3.4	Västra Mälardalens överförmyndarnämnd (gemensam med Arboga, Kungsör, Surahammar och Hallstahammar)	20
A	Bilaga enkätsvar	23

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

1 Sammanfattning

Vi har av Kungsör kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en grundläggande granskning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Kommunallagen (KL 12 kap 1§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Vår sammanfattande bedömning är Kommunstyrelsen och Socialnämnden i inte har en tillfredsställande målstyrning då målen i många fall är otydliga och det finns inga målvärden som göra att det går att bedöma måluppfyllelsen.

Inom Barn- och utbildningsnämnden är målen, med ett undantag, tydliga och det finns en tydlig bedömning om målen är uppfyllda. Vi ser dock allvarligt på att målet avseende kunskapsresultaten i skolan inte uppnås då resultaten redan 2019 låg på en mycket låg i nivå.

Vi anser vidare att internkontrollen behöver stärkas så att det på ett tydligt sätt går att utläsa resultatet av internkontrollen.

Vi rekommenderar Kommunstyrelsen och Socialnämnden att:

- utforma styrelsen mål så att det går att utläsa vad som ska uppnås för att nå måluppfyllelse samt vid uppföljning av målen göra en tydlig bedömning av om målen är uppfyllda.

Vi rekommenderar Kommunstyrelsen att:

- inom ramen för uppsiktsplikten även följa upp internkontrollen inom Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd.
- göra en bedömning av internkontrollarbetet bedrivs på ett tillfredsställande sätt i kommunen.
- ta fram gemensamma mallar för hur internkontrollerna ska utformas och återrapporteras så att det blir tydligt vad som kontrolleras, hur det ska kontrolleras samt resultatet av kontrollerna.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Kungsör kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en grundläggande granskning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Kommunallagen (KL 12 kap 1§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning uppföljning och kontroll av verksamheten. I granskningen kommer att bedömas om styrelsen/nämnden har en tillfredställande styrning av ekonomi och verksamhet (målstyrning) samt intern kontroll.

2.2 Avgränsningar

Den del i den grundläggande granskningen som avser granskning av delårsbokslut och årsbokslut samt intern kontroll i redovisningen hanteras inte i denna granskning.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut

2.4 Ansvarig nämnd/styrelse

Denna rapport avser iakttagelser som gjorts i Kommunstyrelsen, Barn- och utbildningsnämnden, Socialnämnden samt Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har utförts av Caroline Gerelius, revisor, och Karin Helin Lindkvist, certifierad kommunal revisor.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Enkäter
- Möten med kommunstyrelsen och nämnder
- Dokumentstudier

Frågor har översänts elektroniskt till varje ordinarie ledamot i och Kommunstyrelsen och nämnderna. Frågorna har besvarats enskilt av varje ordinarie ledamot. Vid mötet med styrelsen och nämnderna har en genomgång gjorts av svaren. De förtroendevalda revisorerna har genomfört dessa möten tillsammans med KPMG.

Då Köpings kommun är värdkommun för Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd är det Köping kommuns revisorer som har haft huvudansvaret för att genomföra den grundläggande granskningen av nämnden vilket gör att den inte genomförts på samma sätt som övriga nämnder. Vid mötet med nämnden har även revisorer från Kungsörs kommun varit med.

Enkät och möte med kommunstyrelsen och nämnderna genomfördes under november-december 2020 vilket innebär att den information och de synpunkter som framfördes då kan ha förändrats vid tidpunkten för avlämnande för denna rapport.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

3 Resultat av granskningen

3.1 Kommunstyrelsen

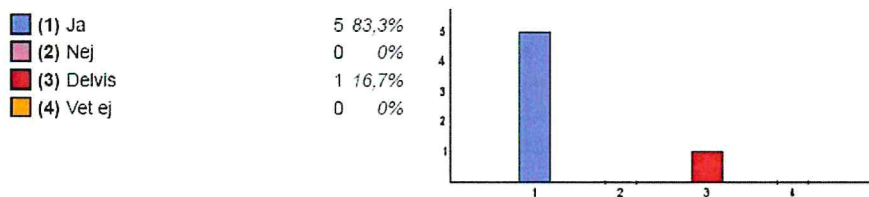
Nedan redogörs för kommunstyrelsens skriftliga svar och vad som framkommit vid mötet.

3.1.1 Enkät svar

3.1.1.1 Mål och måluppfyllelse

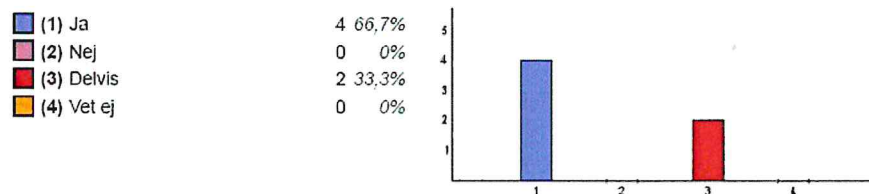
Har nämnden/styrelsen fastställt mål som är tydligt kopplade till KF:s mål?

Antal svar på frågan: 6

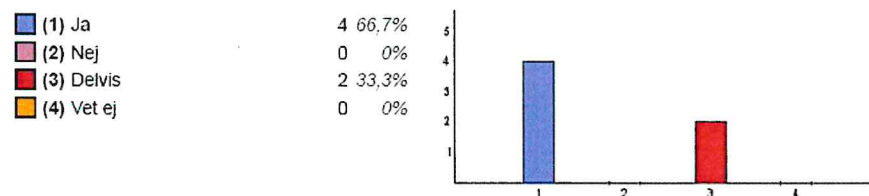
Har nämnden/styrelsen formulerat målen så att de är mätbara?

Antal svar på frågan: 6

Följer nämnden/styrelsen upp hur målen utvecklas under året?

Antal svar på frågan: 6

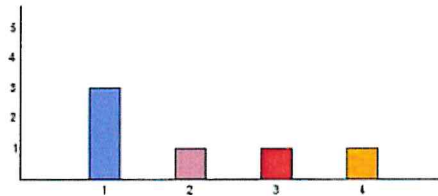
Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen?

Antal svar på frågan: 6

(1) Ja	3	50%
(2) Nej	1	16,7%
(3) Delvis	1	16,7%
(4) Vet ej	1	16,7%

Kommentarer från enkätsvar

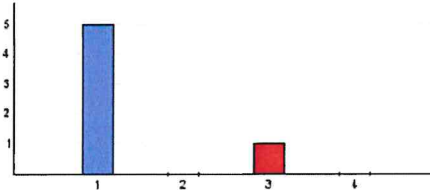
Ledamöterna i kommunstyrelsen anser att styrelsens mål har en koppling till KF:s mål och majoriteten anser att de är mätbara. Vad gäller uppföljning av målen upplever vissa att det enbart sker delvis. Kommentarer som framförs är att de enda målen som följs upp är de mål som är mätbara och att uppföljningen under året kan förbättras. Gällande åtgärder vid brister i måluppfyllelse framförs en kommentar om att detta sker genom analyser med åtgärder.

3.1.1.2 Ekonomistyrning

Har nämnden/styrelsen fastställt en budget i balans?

Antal svar på frågan: 6

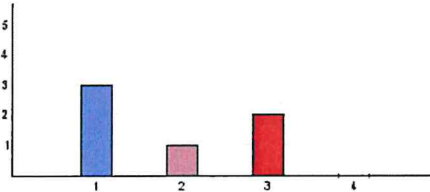
(1) Ja	5	83,3%
(2) Nej	0	0%
(3) Delvis	1	16,7%
(4) Vet ej	0	0%

Följer nämnden/styrelsen upp ekonomi och upprättar prognoser tillräckligt under året?

Antal svar på frågan: 6

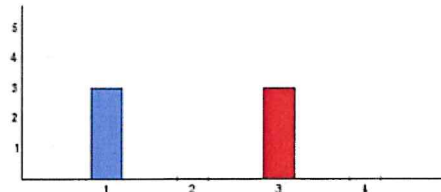
(1) Ja	3	50%
(2) Nej	1	16,7%
(3) Delvis	2	33,3%
(4) Vet ej	0	0%

Har nämnden/styrelsen fattat beslut om tillräckliga åtgärder för att uppnå budget?

Antal svar på frågan: 6

(1) Ja	3	50%
(2) Nej	0	0%
(3) Delvis	3	50%
(4) Vet ej	0	0%

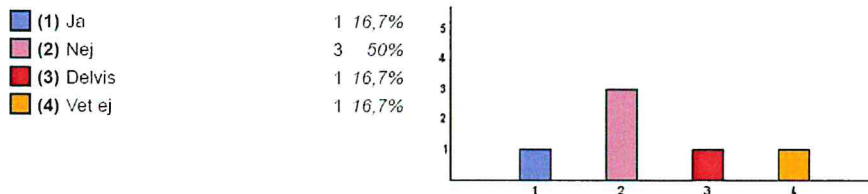

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

Har nämnden/styrelsen redovisat en konsekvensanalys till KF i de fall budget inte anses stå i relation till uppdraget?

Antal svar på frågan: 6

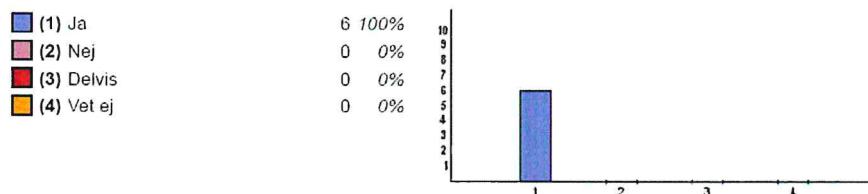
Kommentarer från enkätsvar

Det råder relativ konsensus om att kommunstyrelsen fastställt en budget i balans. Kommentarer som framförs är att ramar inte är beslutade ännu, samt att det är svårt att få en överblick i dagsläget. Vad gäller uppföljning och upprättandet av prognoser under året skiljer sig svaren. Flertalet menar att detta sker delvis eller inte alls och att detta endast görs med muntlig redovisning och få nyckeltal. Andra upplever att uppföljning sker enligt en fastställd plan och att det sker vid varje sammanträde.

3.1.1.3 Uppföljning av intern kontroll

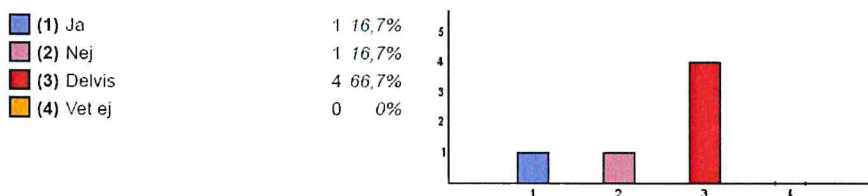
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?

Antal svar på frågan: 6

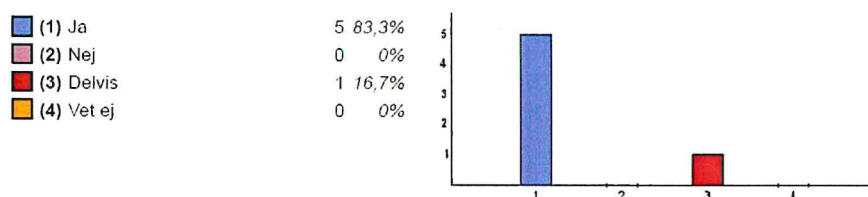
Är nämnden/styrelsen delaktig i risk- och väsentlighetsanalysen som ligger till grund för planen?

Antal svar på frågan: 6

Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen?

Antal svar på frågan: 6

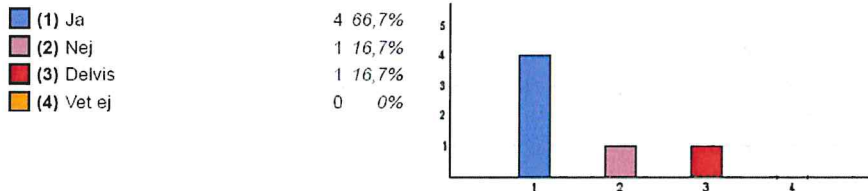

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister?

Antal svar på frågan: 6

Kommentarer från enkätsvar

Majoriteten av ledamöterna anser att det rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till styrelsen. Det framförs dock att rapporteringen kan vara bristfällig men att redovisningen sker. Vad gäller beslut och direktiv vid konstaterade avvikelser/brister sker det enligt en kommentar endast vid behov.

3.1.1.4 Riskanalys och risker inom verksamhetsområdet kommande år

Ekonomi är ett område som identifieras som en risk för kommunstyrelsen. Det handlar om eventuellt överskridande av prognosen och att framtida nedskärningar riskerar att försämra verksamheternas kvalitet.

3.1.1.5 Utmaningar under 2020/2021

Den största utmaningen för kommunstyrelsens konstateras vara ekonomin. Det är svårt att upprätthålla en ekonomi i balans och kommunen har inte lyckats anpassa verksamheterna till ekonomin. Även kostnaderna som uppkommit med anledning av covid-19 uppmärksammas vara en utmaning.

3.1.2 Kommentarer som framkommit vid möte

Vad gäller mål och målpåfyllelse uppfattas flertalet av kommunstyrelsens mål som aktiviteter. Det konstateras även att det finns mål som brister vad gäller mätbarhet då de saknar mätetal. Målen avrapporteras vid framtidsdagarna.

Vidare framförs att vid uppföljningen av målen blir mycket konstaterande utan fördjupad analys och att det i många fall saknas beslut om åtgärder. Vidare framförs att analyser och uppföljning kan bli mycket bättre.

Vid mötet framförs att det förekommer att man missar att informera i kommunstyrelsen för att information skett i något annat forum där delvis samma personer finns med som i kommunstyrelsen. Detta medför att kommunstyrelsen inte alltid får den information som de ska ha.

Kommunstyrelsen får en ekonomisk uppföljning varje månad, men under mötet framförs att de vill få bättre uppföljning som är mer fullödlig.

Riskanalysen inför beslut om internkontroll diskuteras i presidiet. Under 2019 gjordes en workshop med en grupp politiker där man arbetade med riskanalysen. Vid mötet framförs också att alla i kommunstyrelsen har ett ansvar att vara delaktiga och göra bedömningar inför beslut om internkontrollplanen.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

3.1.3 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och intern kontroll

Kommunstyrelsen per 31 december ett underskott på – 983 tkr. Vid delårsbokslutet prognostiserades ett resultat på –2 134 tkr varav 1 149 tkr avsåg täckande av underskott i Räddningstjänstens verksamhet inom Västra Mälardalens Kommunalförbund .

I årsredovisningen redovisas att posten avseende Räddningstjänsten kvarstått men att andra poster, bland annat politisk verksamhet, visat på överskott.

I Kommunstyrelsens internkontrollplan 2020 fanns 12 kontrollmoment varav elva har genomförts. Tio områden visar inga avvikelser och ett område visar på avvikelser gällande felaktigheter i lönehanteringen utifrån rapporterad sjukfrånvaro.

Kommunstyrelsen har följt upp Barn- och utbildningsnämndens och Socialnämndens internkontroller för 2020.

Av Kommunstyrelsen 6 mål är samtliga kopplade till fullmäktiges mål. I årsredovisningen finns ingen tydlig bedömning av om målen uppnåtts eller ej.

3.1.4 Bedömning

Vi kan konstatera att Kommunstyrelsen har fattat beslut om interkontrollplan samt följt upp den. Kommunstyrelsen har också följt upp Barn- och utbildningsnämndens och Socialnämndens internkontroller för 2020. Vi anser att Kommunstyrelsen också bör följa upp internkontrollen inom Västra Mälardalens Överförmyndarnämnden inom ramen för uppsiktsplikten. Vi anser också att Kommunstyrelsen bör göra en bedömning av internkontrollarbetet bedrivs på ett tillfredsställande sätt i kommunen.

Vi har kunnat konstatera att utformningen av internkontrollplanerna ser olika ut mellan nämnderna och kommunstyrelsen. Vi anser vidare att rapporteringen av resultatet av internkontrollen inte är tydlig varken i nämnderna eller i kommunstyrelsen och att det i flera fall saknas en tydlig redovisning i uppföljningen om kontrollen visat på avvikelser eller ej. Vi menar därför att kommunstyrelsen bör ta fram gemensamma mallar för hur internkontrollerna ska utformas och återrapporteras.

Avseende uppföljningen av målen anser vi att för flera av Kommunstyrelsen målen är utformade så att det inte går att utläsa vad som ska uppnås för att nå måluppfyllelse. Kommunstyrelsen har heller inte gjort någon tydlig bedömning av om målen är uppfyllda.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

3.2 Barn- och utbildningsnämnden

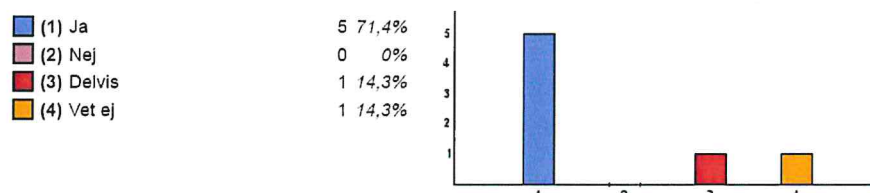
Nedan redogörs för en sammanfattning av barn – och utbildningsnämndens skriftliga enkätsvar och vad som framkommit vid mötet. För med utförlig redogörelse av enkätsvaren se bilaga 1.

3.2.1 Enkätsvar

3.2.1.1 Mål och måluppfyllelse

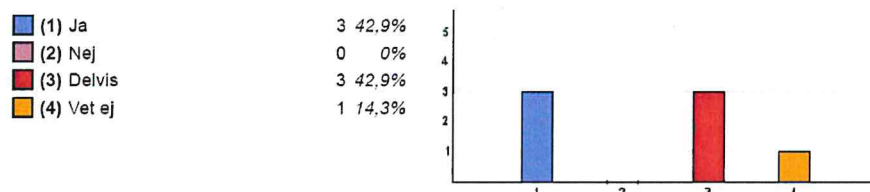
Har nämnden/styrelsen fastställt mål som är tydligt kopplade till KF:s mål?

Antal svar på frågan: 7

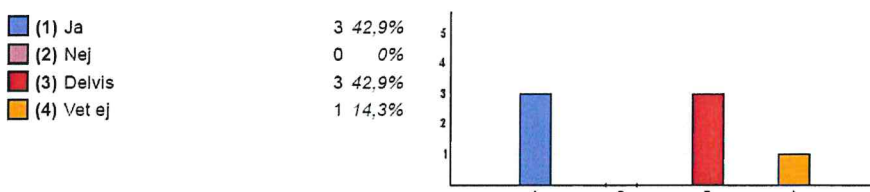
Har nämnden/styrelsen formulerat målen så att de är mätbara?

Antal svar på frågan: 7

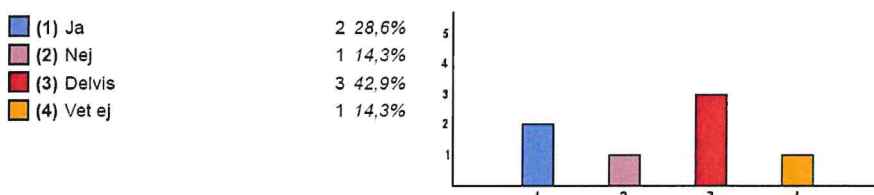
Följer nämnden/styrelsen upp hur målen utvecklas under året?

Antal svar på frågan: 7

Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen?

Antal svar på frågan: 7

Kommentarer från enkätsvar

Svaren varierar något gällande nämndmålen koppling till KF:s mål. Majoriteten upplever att målen är framtagna efter KF:s mål, men en kommentar menar att ingen

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

presenterat några mål för nämnden. Vad gäller målens mätbarhet framgår det att målet som rör barnkonventionens implementering i förskola samt skola är svåra att mäta.

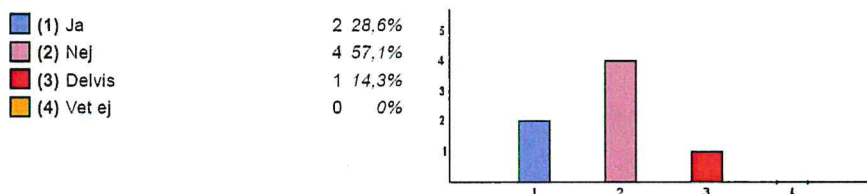
Uppföljningen sker enligt kommentarerna vid delårsboksluten. Målen kan dock följas upp mellan delårsboksluten vid eventuell efterfrågan. Av kommentarerna framgår även att vissa mål är svåra att följa upp under året då rapporteringen av dessa enbart inkommer en gång per år. Som exempel nämns resultat från nationella prov och betyg.

Vad gäller beslut om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen differerar svaren. Av kommentarer framgår det att ett tydligare åtgärdsprogram bör utformas.

3.2.1.2 Ekonomistyrning

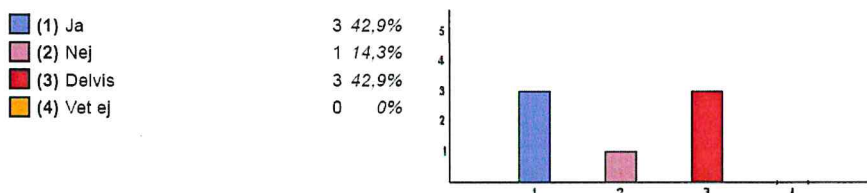
Har nämnden/styrelsen fastställt en budget i balans?

Antal svar på frågan: 7

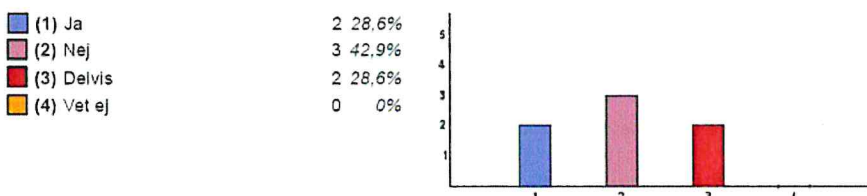
Följer nämnden/styrelsen upp ekonomi och upprättar prognoser tillräckligt under året?

Antal svar på frågan: 7

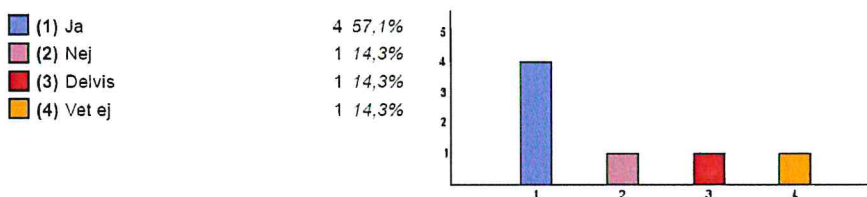
Har nämnden/styrelsen fattat beslut om tillräckliga åtgärder för att uppnå budget?

Antal svar på frågan: 7

Har nämnden/styrelsen redovisat en konsekvensanalys till KF i de fall budget inte anses stå i relation till uppdraget?

Antal svar på frågan: 7

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

Kommentarer från enkätsvar

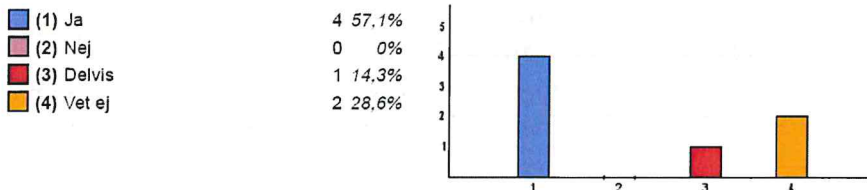
Flertalet ledamöter menar att nämnden inte fastställt en budget i balans. Av kommentarerna framgår det att ramen inte är fastställd. Vad gäller uppföljning och upprättandet av prognoser får nämnden ekonomisk uppföljning varje nämndssammanträde och det redovisas även i delårsboksluten. Ett bekymmer som uppmärksammas är att ekonomiavdelningen är ansträngd på grund av personalbrist, vilket resulterat i felaktig bokföring i verksamheterna. Åtgärder för detta är i arbete och är även påtalat till kommundirektören.

Svaren differerar gällande beslut om tillräckliga åtgärder för att uppnå budgeten. En kommentar beskriver att det istället för att presenteras åtgärder presenteras anledningar till att inte kunna dra ner på kostnaderna. Andra menar att nämnden vidtagit tillräckliga åtgärder eftersom budgeten år 2020 är i balans. Vad gäller redovisningen av en konsekvensanalys till KF då budgeten inte står i relation till uppdraget så har det enligt en kommentar inte skett under 2020 då situationen inte inträffat.

3.2.1.3 Uppföljning av intern kontroll

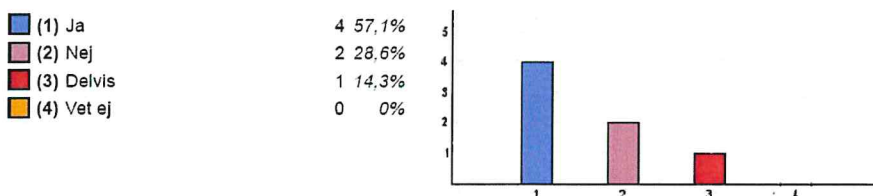
Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?

Antal svar på frågan: 7

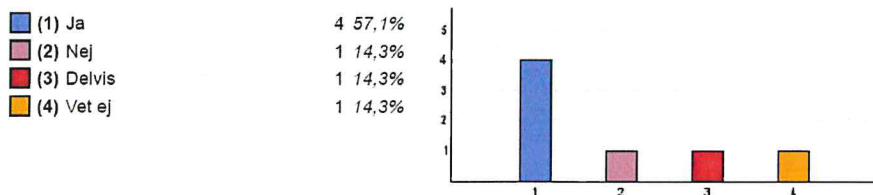
Är nämnden/styrelsen delaktig i risk- och väsentlighetsanalysen som ligger till grund för planen?

Antal svar på frågan: 7

Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen?

Antal svar på frågan: 7

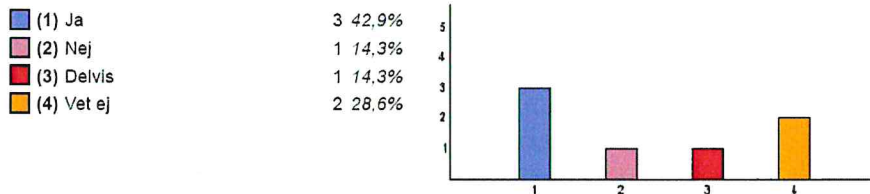

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister?

Antal svar på frågan: 7

Kommentarer från enkätsvar

Flertalet ledamöter anser att nämnden är delaktig i risk – och väsentlighetsanalysen som ligger till grund för internkontrollplanen. Av kommentarerna framgår det att analysen utförs i presidiet och sedan diskuteras samt beslutas i nämnden. En annan kommentar menar dock att samtliga ledamöter i nämnden inte har den fakta som behövs eller insyn i analysen och därför inte kan delta i alla beslut.

Av en kommentar framgår det att rapporteringen av arbetet med intern kontroll till nämnden inte är tillfredsställande.

3.2.1.4 Riskanalys och risker inom verksamhetsområdet inför kommande år

Av ledamöternas enkätsvar identifieras sämre skolresultat som en risk inom verksamheten. Ledamöterna ser det betydelsefullt att följa upp elever med hög frånvaro för att minimera långsiktiga effekter, både kunskapsmässigt och socialt. Kränkande behandling är en risk som lyfts upp i nämndens riskanalys.

Kontroller av att registerutdrag genomförs från belastningsregistret hos personal identifieras som en risk. Det förekommer dock stickprov av detta, men om kontrollen brister kan det ge stora konsekvenser.

3.2.1.5 Utmaningar under 2020/2021

Utifrån ledamöternas enkätsvar kan vi konstatera att ekonomin varit en stor utmaning. Nämnden upplever det svårt att göra besparingar. Det kvalitetsarbete som personalen påbörjat utmanas av eventuella nedskärningar.

Skolresultaten har fortsatt hållit sig på en låg nivå och en utmaning har varit att höja elevernas prestation.

3.2.1.6 Insatser för att förbättra elevernas resultat

För att förbättra elevernas resultat har nämnden löpande haft en dialog med förvaltningen som informerat kring läget i verksamheten. Det har gjorts analyser på varje elev som riskerat att inte uppnå kunskapskraven och sedan utformats en handlingsplan för att nå godkänt betyg. Samtidigt har skolan arbetat med kvalitetshöjande insatser som SKUA-projektet, "Mattefront" och tvåläraresystem i vissa klasser.

Av enkätsvaren framkommer att det inte finns tillräckliga ekonomiska medel för att göra extra utredningar för elevers behov och för att höja resultaten. Det finns inte heller ekonomi för specialpedagoger som kan stötta elever med särskilda behov.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

3.2.1.7 Uppföljning av insatserna

Uppföljning av de insatser som nämnden gör för att förbättra elevernas resultat sker vid varje nämndsammanträde, varje presidiummöte samt vid delårsboksluten. Av enkätsvaren framförs en önskan på att uppföljningen av insatserna bör vara en särskild punkt på dagordningen.

3.2.1.8 Insatsernas införande

Enkätsvaren differerar gällande när insatserna planeras vara genomförda. Det går att konstatera att insatserna pågår kontinuerligt.

3.2.1.9 Förberedelser för att uppnå målen i Agenda 2030

Nämnden arbetar inte aktivt med målen i Agenda 2030 och att det råder osäkerhet kring detta område. Det framgår att en parlamentarisk grupp där presidiet är medlemmar arbetar med målen. Det är presidiet som har uppgiften att kontrollera att skolan arbetar i enlighet med målen.

3.2.1.10 Effekter av Covid-19-pandemin på nämndens verksamhet och ekonomi

Covid-19-pandemin har påverkat måluppfyllelsen och förbättrandet av elevers resultat i skolan. Arbetet har försvårat på grund av att elever behövt studera hemifrån. Personal har också utsatts för mycket dubbelarbete genom arbetet på distans.

3.2.2 Kommentarer som framkommit vid möte

Pandemins påverkan syntes tydligt under vårterminen inom skolverksamheterna. Frånvaron var då hög och det var oroligt. Under höstterminen hade Kung Karls skola stora problem med frånvaron. Frånvaron berodde inte enbart på sjukdom, utan även generell oro. Detta gjorde det svårt att arbeta enligt plan med kunskapskraven och nämnden är medvetna om att måluppfyllelsen skulle kunnat bli bättre. Det framkommer dock under mötet att nämnden har haft flera insatser för att åtgärda detta. När fritidsgården stängdes flyttade problemen till Kung Karls skola och det blev mer oroligt där.

Med anledning av pandemin har undervisningen genomförts digitalt och det har även anordnats sommarskola under sommarmånaderna. Den digitala undervisningen har lagt extra stor belastning på lärarna. Övergången till digitala lösningar har varit svårare för de elever som redan haft svårt innan pandemin. Det har även försvårat studerandet för de elever vars hemsituation varit sämre.

Under mötet diskuteras SKUA-projektet som skolan ingått i. Lärarna har under projektet känt sig bekväma i arbetssättet och uppskattat projektet. Arbetssättet grundar sig på klimatet i klassrummet och bemötande. Effekterna av projektet går redan nu att urskilja och situationen upplevs vara förbättrad.

Lärarna har arbetat med tvåläraresystem.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

3.2.3 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och intern kontroll

Barn- och utbildningsnämnden redovisar per 31 december ett underskott på – 781 tkr. Vid delårsbokslutet prognostiserades ett resultat på – 2 750 tkr. I årsredovisningen förklaras underskottet med att det uppstått inom grundskolan vilket beror på att det var fler elever än budgeterat och att stödbehovet ökat.

Av Barn- och utbildningsnämndens 4 mål som är kopplade till fullmäktiges övergripande mål är 2 uppnådda, 1 delvis och 1 ej uppnått. Nämnden har också redovisat 3 egna mål varav alla är uppnådda. Det mål som ej är uppnått är målet att kunskapsresultaten i grundskolan ska öka jämfört med basåret 2017.

I nämndens internkontrollplan 2020 fanns 4 kontrollmoment. Samtliga kontroller har genomförts.

3.2.4 Bedömning

Vi kan konstatera att nämnden har fattat beslut om interkontrollplan samt följt upp den.

Vi anser dock att det bör finnas en tydligare redovisning i uppföljningen om kontrollen visat på avvikelser eller ej.

Avseende uppföljningen av målen anser vi att målen, med ett undantag, är utformade så att det går att utläsa vad som ska uppnås för att nå måluppfyllelse och det finns en tydlig bedömning om målen är uppfyllda. Vi ser dock allvarligt på att målet avseende kunskapsresultaten i skolan inte uppnås då resultaten redan 2019 låg på en mycket lång nivå.

3.3 Socialnämnden

3.3.1 Resultat av möten med nämnden

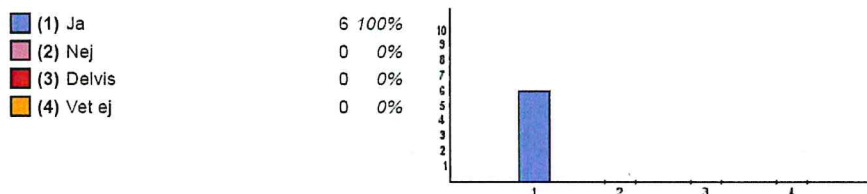
Nedan redogörs för en sammanfattning av socialnämndens skriftliga enkätsvar och vad som framkommit vid mötet. För mer utförlig redogörelse av enkätsvaren inklusive skriftliga kommentarer som lämnats se bilaga 1.

3.3.2 Enkätsvar

3.3.2.1 Mål och måluppfyllelse

Har nämnden/styrelsen fastställt mål som är tydligt kopplade till KF:s mål?

Antal svar på frågan: 6

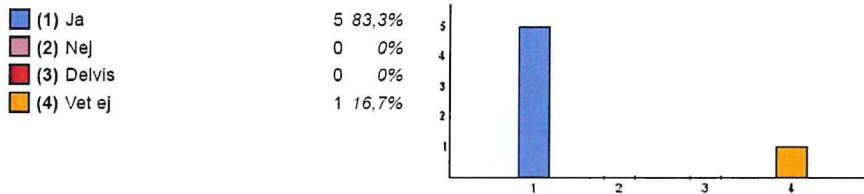

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

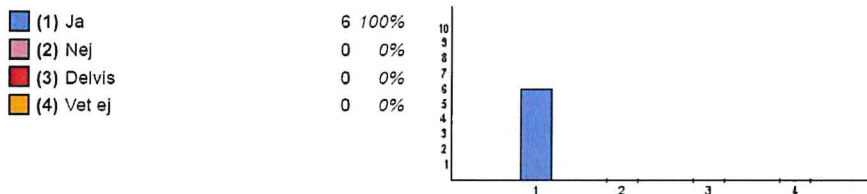
Har nämnden/styrelsen formulerat målen så att de är mätbara?

Antal svar på frågan: 6

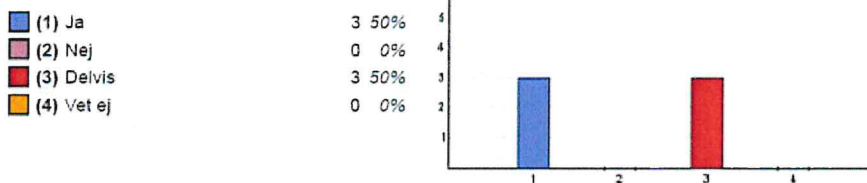
Följer nämnden/styrelsen upp hur målen utvecklas under året?

Antal svar på frågan: 6

Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen?

Antal svar på frågan: 6

Kommentarer från enkätsvar

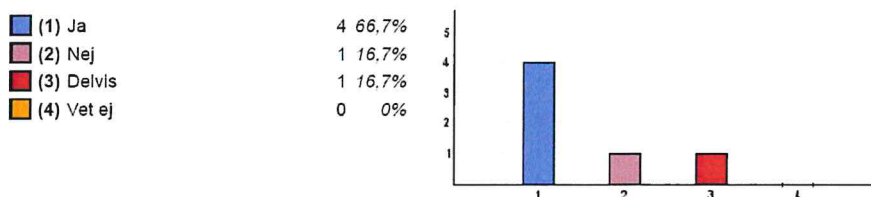
Nämnden har arbetat i grupper för att ta fram nämndmål som är kopplade till KF:s mål.

Ledamöterna inom socialnämnden har en splittrad uppfattning om nämnden beslutat om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen. Det område som identifieras som svårhanterligt är arbetsmarknadsenheten på grund av svårigheter när det gäller samarbetet med Arbetsförmedlingen. Nämnden har inte haft möjlighet att uppnå målet som gäller arbetslöshet och förvaltningen har lämnat förslag på åtgärder gällande detta.

3.3.2.2 Ekonomistyrning

Har nämnden/styrelsen fastställt en budget i balans?

Antal svar på frågan: 6

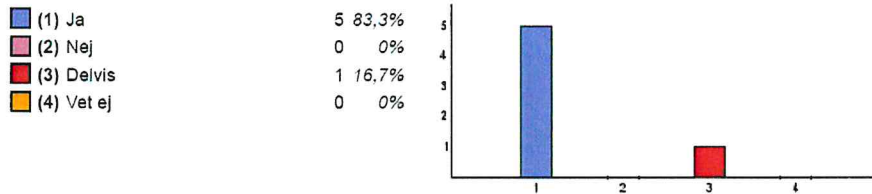

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

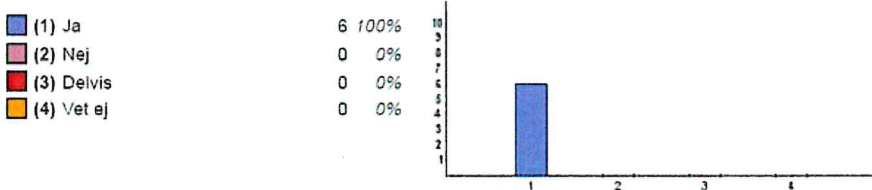
Följer nämnden/styrelsen upp ekonomi och upprättar prognoser tillräckligt under året?

Antal svar på frågan: 6

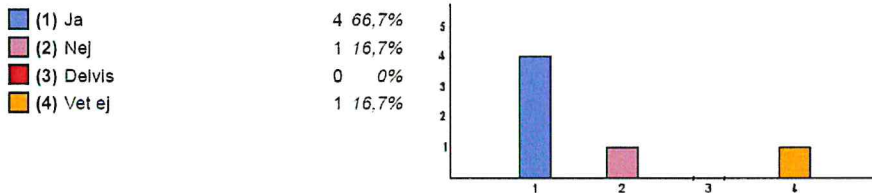
Har nämnden/styrelsen fattat beslut om tillräckliga åtgärder för att uppnå budget?

Antal svar på frågan: 6

Har nämnden/styrelsen redovisat en konsekvensanalys till KF i de fall budget inte anses stå i relation till uppdraget?

Antal svar på frågan: 6

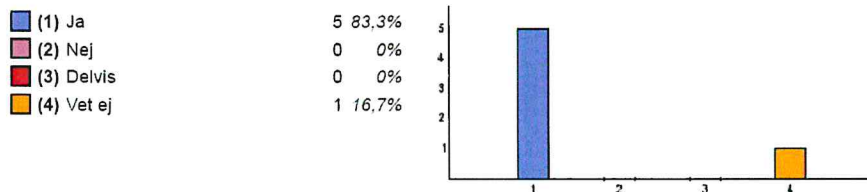
Kommentarer från enkätsvar

RUR-bidraget har inte kunnat användas som planerat. Detta har påverkat det prognostiserade utfallet av budgeten. Vad gäller redovisning av konsekvensanalys till KF i de fall budget inte anses stå i relation till uppdraget påpekas att nämnden samt förvaltningen flertalet gånger under budgetberedningen påtalade det stora behovet av medel som behövde tillskjutas för att klara framtidens utmaningar. Nämnden redovisade även konsekvenserna med effektiviseringar, vilka de behövt vidta då det inte funnits pengar att tillgå.

3.3.2.3 Uppföljning intern kontroll

Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?

Antal svar på frågan: 6

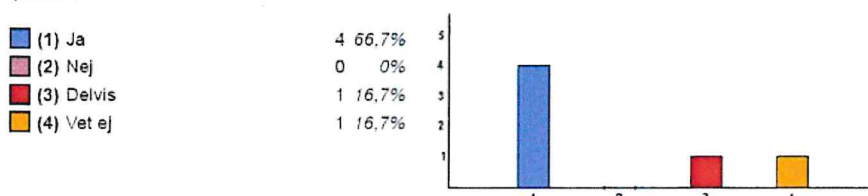

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

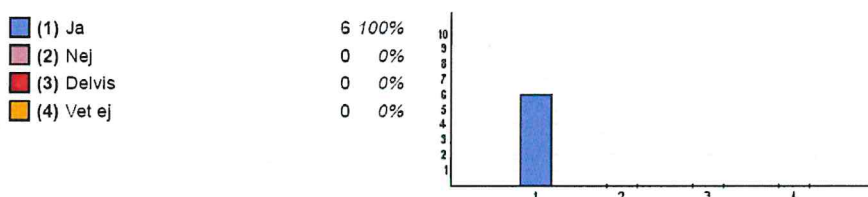
Är nämnden/styrelsen delaktig i risk- och väsentlighetsanalysen som ligger till grund för planen?

Antal svar på frågan: 6

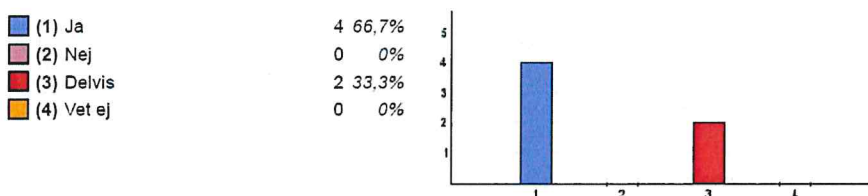
Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen?

Antal svar på frågan: 6

Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister?

Antal svar på frågan: 6

Kommentarer från enkätsvar

Vad gäller nämndens delaktighet i risk – och väsentlighetsanalysen som ligger till grund för internkontrollplanen har nämnden delegerat arbetet med risk och sårbarhet till presidieberedningen som tar fram förslag till nämnden. Förslagen diskuteras och beslutas gemensamt.

3.3.2.4 Riskanalys och risker inom verksamhetsområdet kommande år

Ledamöterna påtalar flertalet risker inom sina verksamheter inför kommande år. Arbetslösheten ökar i kommunen och är enligt enkätsvaren högst i hela länet och då främst bland unga och utrikesfödda. Detta är ett område som måste arbetas med, men nämnden upplever inte att de äger frågan. Det råder också personalbrist inom verksamheterna och det är svårt att rekrytera utbildad personal. Det är många som väntar på plats på särskilt boende (SÄBO), demensdagsverksamheten och trygghetsboenden. Det finns 12 platser till SÄBO men personalbristen gör att dessa inte kan användas. Under året har placeringarna ökat och varit kostsamma. Nämnden har också ökat hemtjänsttimmarna.

Andra risker som identifieras är att försörjningsstödet ökat, samt effekterna och kostnaderna av pandemin.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

3.3.2.5 Utmaningar under 2020/2021

Utmaningarna för nämnden är den ökade arbetslösheten och den personalbrist som råder inom nämndens verksamheter. Även demografin och platsbrist på olika boenden anses vara en utmaning inför kommande år.

3.3.2.6 Kvalitetsledningssystem

Socialnämnden har ett kvalitetsledningssystem men uppger att det måste utvecklas. Ett område som nämnden påbörjat arbetet med är jämställdhetsintegrering. Nämnden arbetar med KKIK.

3.3.2.7 Uppdatering av rutiner avseende HVB-hem och familjehem

Det är individ – och familjeomsorgen som arbetar med rutiner som avser detta område. En rapportering till nämnden planerades ske innan årsskiftet och nämnden har tidigare fått information om att uppdateringen av rutinerna skulle vara klara enligt tidsplaneringen.

3.3.2.8 Covid-19-pandemins effekter

Pandemin har påverkat nämndens ekonomi. Vikariekostnaderna har ökat under och att verksamheterna haft många sjukskrivningar. Även dyrare material har behövts köpas in. Till följd av pandemin har personal inom olika verksamheter blivit mer belastade och verksamheter har behövts stänga. Det har varit besöksförbud på särskilda boenden, vilket till en början var svårt för anhöriga. Personalen arbetade med att underlätta för anhöriga att hålla kontakten och användandet av iPads var till stor hjälp med detta.

3.3.3 Kommentarer som framkommit vid möte

Under mötet framkommer information om att måluppfyllelsen varit bristfällig, vilket främst berott på svårigheter när det gäller nämndens samarbete med Arbetsförmedlingen. Målen som ska uppnås i samverkan med Arbetsförmedlingen har varit svårhanterliga. Nämnden har vidtagit åtgärder, men har trots det inte kunnat uppfylla målen. Covid-19 har försvårat genomförandet av de vidtagna åtgärderna.

Covid-19 har haft en påverkan på nämndens budget. Pandemin har försvårat arbetet med att upprätta prognoser och att hålla en budget i balans. Under mötet framkommer även information gällande RUR¹-bidraget som tillskjutits nämnden men inte kunnat användas under året. Anledningen till detta är att RUR-bidraget skulle användas till projekt och inte till anställningar.

Vad gäller nämndens delaktighet i risk – och väsentlighetsanalyser framkommer under mötet att det anordnats workshops där nämnden deltagit och framfört sina åsikter. Presidiet har sedan utarbetat ett förslag utifrån det som framkommit under workshopen.

Utöver de risker som identifierats i enkätsvaren framkommer under mötet flertalet risker för nämndens verksamheter. Bland annat framförs att nämnden måste möta det ökade

¹ RUR, resultatutjämningsreserv

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

behovet i individ – och familjeomsorg och behöver resurser för att klara av den utmaningen. Samtidigt ökar köerna till särskilda boenden, vilket anses vara på grund av att äldre vill få plats på boenden istället för att få stöd genom växelvården. Vid mötet framförs vidare att det finns 12 färdiga platser som inte kan användas på grund av att det saknas personal. Detta är dock medräknat inför budgeten 2021 och kommer vara en hög prioritering under 2021.

Det framförs under mötet att effekterna från pandemin på verksamheten och ekonomin nu börjar framgå. Antalet sjukskrivna är fortsatt högt, samtidigt som ersättningen är lägre. Under det andra halvåret av 2020 var kostnaderna högre och nämnden ansökte om 1,5 mkr. Anmälningar om barn som far illa fortsätter öka och det finns en oro för IFO som inte fått statligt bidrag för att hantera detta.

3.3.4 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och intern kontroll

Socialnämnden redovisar per 31 december ett underskott på – 4 494 tkr. Vid delårsbokslutet prognostiserades ett resultat på +- 0 då man beräknade att erhålla statsbidrag, ersättningar m.m. som skulle balansera upp underskottet avseende placeringar. I årsredovisningen står att åtgärder pågår för att uppnå en ekonomi i balans.

I nämndens internkontrollplan 2020 fanns 22 kontrollmoment. Av dessa 22 internkontrollmoment var det 3 som inte genomförts.

Av socialnämndens 7 mål som är kopplade till fullmäktiges mål har 2 uppnåtts , 2 ej uppnåtts och 3 pågår. Nämnden har också redovisat 2 egna mål varav 1 är uppnått och ett pågår.

3.3.5 Bedömning

Vi kan konstatera att nämnden har fattat beslut om interkontrollplan samt följt upp den. Vi anser dock att det bör finnas en tydligare redovisning i uppföljningen om kontrollen visat på avvikelser eller ej.

Avseende uppföljningen av målen anser vi att flera av målen är utformade så att det inte går att utläsa vad som ska uppnås för att nå måluppfyllelse.

3.4 Västra Mälardalens överförmyndarnämnd (gemensam med Arboga, Kungsör, Surahammar och Hallstahammar)

Västra Mälardalens överförmyndarnämnds verksamhetsplan utgår från Köping kommuns målsättning, men nämndmålen ska även gälla i de andra fem kommunerna. Målen som Västra Mälardalens överförmyndarnämnd upprättat har således ingen koppling till Köpings kommunfullmäktiges mål. Nämndmålen har granskats av revisorer och Länsstyrelsen och har bedömts vara tillräckligt mätbara och tydliga. Målen följs upp månadsvis vid varje nämndsammanträde.

Nämndens budget är i balans. De fem olika kommunernas kostnader särskiljs i arbetet. Kostnaderna fördelas på nämnden, driften och arvoden, där kommunerna står för kostnader för nämnden och driften beroende på procentsatsen efter sin befolkning, medan arvoden betalas genom faktisk kostnad. Under året har nämnden haft hög

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

sjukfrånvaro, men prognostiserade ett överskott. Under året har nämnden haft personal som arbetat med uppföljning av ekonomin och upprättandet av prognoser, vilket bidragit till ökad kontroll av ekonomin.

I arbetet med risk – och väsentlighetsanalysen är det kansliet som tar fram förslag. Vidare diskuteras och beslutas de riskområden som ska inkluderas i internkontrollplanen tillsammans med nämnden. Nämnden har även möjligheten att uppmärksamma risker under sammanträden.

Digitaliseringen anses vara en utmaning för nämnden. Det måste utarbetas ett bra arbetssätt för att hantera ärenden digitalt. En risk inom verksamheten är barnkonventionens implementering i ärenden som är kopplade till barn och förmyndarskap. Presidiet uppger att det är en utmaning att börja tillämpa den nya lagen.

Vad gäller kompetensförsörjning upplever nämnden att kompetensen ökat genom den rekryteringsprocess som genomförts under året. De har arbetat med att säkerställa kompetensen hos personalen och rekryterat personer med högre krav (högskoleutbildning). Covid-19 har bromsat utbildningsinsatser för medarbetare. Innan någon blir ställföreträdare måste personen genomföra en obligatorisk digital utbildning och ett prov. Nämnden har även haft grupper som fungerat som mentorer för nya ställföreträdare.

Handläggningstiderna kan ha förlängts under året på grund av covid-19. Detta då huvudmannen eller den som ska bli god man inte kunnat träffats fysiskt. Lokaler har anpassats för möten och besökstider har införts.

3.4.1 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och intern kontroll

Västra Mälardalens överförmyndarnämnd uppvisar ett resultat om + 0,2 Mkr.

I Köping kommuns årsredovisning finns inga uppgifter om måluppfyllelse för överförmyndarnämnden. I samtal med förvaltningschefen uppges att uppföljning av målen för 2020 inte har genomförts. Däremot framgår att det under året pågått ett arbete med att ta fram nya mål för 2021 som är i linje med både kommunens mål samt nämndens egna mål. Nämnden har följt upp internkontrollplan 2019/2020 och genomfört samtliga kontrollmoment. Det har förekommit avvikelser i ett fall och åtgärderna för att hantera avvikelsen redogörs för.

3.4.2 Bedömning

Vi kan konstatera att nämnden har fattat beslut om interkontrollplan samt följt upp den. Det är en brist att nämnden inte fastställt mål för 2020.

Datum som ovan

KPMG AB

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

Karin Helin Lindkvist
Certifierad kommunal revisor

Caroline Gerelius
Kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Kungsörs kommun
Grundläggande granskning

2021-03-25

A Bilagor